

IKKE SKJULT, MEN UFORSTÅELIGT

Interessant med desværre ret ulæselig analyse af classesamfundet i Aalborg

Anmeldelse af Knud Vilby

Stine Thidemann Faber, Annick Prieur, Lennart Rosenlund & Jakob Skjøtt-Larsen:
Det skjulte classesamfund.
Aarhus Universitetsforlag.
254 sider. kr 300,-.

Danmark er et classesamfund. Det er der sådan set ikke noget nyt i, og vel heller ikke noget særligt skjult. Vi oplever en stadig stærkere bolig-mæssig opdeling. De dårligt uddannede har færre og færre muligheder. Indkomstuligheden stiger markant, efter at Danmark ellers i mange år nærmede sig større lighed. Den traditionelle arbejderklasse er mindre end før, men så har vi så mange andre klasser. Der er den kreative klasse, og der er bestemt også både over- og underklasse.

Man kan derfor diskutere titlen på dette forskningsprojekt, der handler om hvordan classesamfundet kommer til udtryk i den gamle arbejderby, Aalborg. Titlen "Det skjulte classesamfund" antyder, at noget hemmeligt og ukendt, via forskningen, dukker op af dybet. Sådan synes jeg ikke det er.

Alligevel rummer bogen interessante oplysninger. Og Aalborg er et godt valg for undersøgelsen. Det er jo rigtigt, at den gamle klasseidentitet knyttet til arbejderklassen er under hastig nedbrydning, hvis den ikke er helt væk. De kæmpestore industriarbejdspladser skabte både behov og mulighed for solidarisk organisering. Klassebevidsthed og sammenhold var en nødvendighed i kampen for bedre vilkår.

I dag er de store industrivirksomheder stort set væk. Aalborg er en helt anden by, og byens og menneskers identiteter er også forandrede.

I dette samfund går skellene på kryds og tværs, men der er nogle mønstre, som forskerne afdækker. De er stærkt Bourdieu-inspirerede i deres kvalitative og kvantitative analyse, og noget af det mest interes-

sante i det de lægger frem, er påvisningen af, hvordan mennesker i det nye samfund med splittede identiteter, grupperer sig (forskelligt) i forhold til en kulturel og en økonomisk akse.

Det er en af grundene til, at venstre ikke længere er venstre og højre ikke højre. Man kan tænke (traditionelt) venstreorienteret i forhold til økonomi og spørgsmål om lighed/ulighed og (traditionelt) højreorienteret i forhold til for eksempel kulturbevillinger. Og når der så ikke er systematiserende og organiserende overordnede (arbejds)bevægelser eller politiske tilhørsforhold, der strukturerer folks holdninger og tænkninger, så får vi skel på kryds og tværs.

(Når politikere på Christiansborg er på samme måde, får vi også et meget uforudsigeligt og hurtigt skiftende politisk landskab, men det er en anden (om end beslægtet) sag, som bogen ikke beskæftiger sig med).

I forskersproget bliver det til, at "klasseforskelle tydeligt kan påvises, både som fordelingsstrukturer, som symbolske grænsemarkeringer og som habitusformer." "Individualisering og andre differentieringsprincipper har (ikke) gjort klasse-mønstre forældede – blot mindre synlige."

Det er værd at dykke ned i informationer og holdninger i en række af de konkrete samtaler, forskerne har gennemført (den kvalitative del). Det fortæller en del interessant og relevant om, hvordan folk tænker i dag.

Men så en fundamental anke. Er det rimeligt eller overhovedet forsvarligt at skrive en bog om rigtige mennesker i Danmark i et sprog, der reelt gør bogen ulæselig, ikke blot for de såkaldt ikke-eksisterende almindelige

mennesker, men også for ret trænede læsere?

Et eller andet sted er det meget arrogant og virker som om forskerne iscenesætter sig selv som intellektuel overklasse uden at bryde sig det mindste om, at resultatet af deres arbejde måske også kunne interessere det dissekerede folk nede i dybet. De sikrer sig 100 % mod, at selv de læsevante skulle finde på at studere resultaterne.

Det kunne jeg skrive langt og hidsigt om, men prøv blot at læse denne sætning fra side 175: "Påvisningen af en homologi mellem strukturerne i det politiske rum og strukturerne i det sociale rum indikerer, at ulighed i ressourcer medieret via habituelle indstillinger lader til at spille en afgørende rolle for struktureringen af såvel politiske og moralske overbevisninger som partivalg og mobilisering bag venstre-højre-alliancerne." Den er langt fra enestående.

Jeg påstår ikke, at forskningsrapporter skal præsenteres som Pixi-bøger, men det her er næsten uartig. Formentlig er det meget få, der får læst så langt, at de når at blive vrede og fornærmede. Men hvis det var mange, der gjorde, ville det i sig selv føre til nye højreorienterede krav om reduktion af forskningsbevillinger til uforståelige akademikere.

Og det er jo synd.